

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY
PATAN

B. A. PROGRAMME

PHILOSOPHY
SYLLABUS & SCHEME OF EXAMINATION

- **CORE COMPULSORY (MAIN)**
- **CORE ELECTIVE / ALLIDE (F.S)**
- **ELECTIVE OPEN (S.S)**

SEM/ CBCS / GRADING SYSTEM

With effect from June 2012

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

B. A. PROGRAMME
PHILOSOPHY

W. E. F. June - 2012

Semester - III

Core CE - 205	-	સૌંદર્ય મીમાંસા
Core CE - 206	-	ભારતીય તત્વજ્ઞાન
Core EO - 203	-	સામાજીક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન

Semester - IV

Core CE - 207	-	ગીતા તત્વચિંતન
Core CE - 208	-	પાશ્ચાત્ય તત્વજ્ઞાન
Core EO - 204	-	પ્લેટોનું રિપબ્લીક

- (૧) દરેક યુનિટને સરખુ ભારણ. (સમાન ક્રેડીટ)
(૨) દરેક યુનિટની ૧ ક્રેડીટ રહેશે.
(૩) કુલ મળી પેપર દીઠ - ૪ ક્રેડીટ રહેશે.
(૪) પેપરદીઠ ગુણભાર બાહ્ય - ૭૦ + આંતરિક - ૩૦ નો રહેશે.

----- ++++ -----

એકમ-(૧) સૌંદર્યશાસ્ત્રનો પરિચય

- સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને તેના પ્રશ્નો
- કલાનું તત્વજ્ઞાન અને તેનાં પ્રશ્નો
- સૌંદર્યલક્ષી અને બિનસૌંદર્યલક્ષી વલણો
- સૌંદર્યલક્ષી વલણની લાક્ષણિકતાઓ (અનાશકિત અને તટસ્થતા)

એકમ-(૨) પાશ્ચાત્ય સૌંદર્યશાસ્ત્ર

- પ્લેટો - " કલા અનુકરણ અને એક નિમ્ન વ્યાપાર છે "
- એરિસ્ટોટલ - " કલા રૂપસર્જનની પ્રક્રિયા છે "
- ક્રોચે - કલા વિચાર (" અભિવ્યક્તિ એટલે કલા ")

એકમ-(૩) ભારતીય સૌંદર્યશાસ્ત્ર

- ભારતીય સૌંદર્યશાસ્ત્રનાં સિદ્ધાંતો
- રવિન્દ્રનાથ ટાગોરની કલાવિભાવના
- ગુજરાતી સાહિત્યમાં પંડિતયુગની સૌંદર્યભાવના
- ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગાંધીયુગની સૌંદર્યભાવના

એકમ-(૪) કલાઓનું વર્ગીકરણ અને લક્ષણો

- કલાઓનું વર્ગીકરણ (દૃશ્ય-શ્રાવ્ય , સાહિત્ય , મિશ્ર કલાઓ)
- કલાકૃત્તિના લક્ષણો- મૂલ્યો (ઇન્દ્રિયજન્ય , આકારગત , જીવન મૂલ્યો)
- કલા અને નીતિ
- કલાનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ

" Sugaested redings "

- (1) Panl Edwards (Ed) :-Encyclopedia of Philosophy. Vol. I.
- (2) Melvin Reader :- A Modern Book of Aesthetics.
- (3) Langer .S.K. :- Philosophical Sketcher.
- (4) Hiriyanana .M. :- Art Experlence.
- (5) જયંત કોઠારી :- પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા.
- (6) પારેખ નગીનદાસ :- ક્રોચેનું ઈસ્થેટિક્સ અને બીજા લેખો.
- (7) ભારતીય સંસ્કૃતિનો ઉદ્દગાતા અને બીજા વ્યાખ્યાનો.
- (8) ર , સાહિત્ય અકાદમી , નવી દિલ્હી :- રવિન્દ્ર નિબંધમાલા.
- (9) શાસ્ત્રી વિજય :- સૌંદર્ય નિષ્ઠાવાદ.
- (10) પરિમલ રમણિક દલાલ :- રવિદ્રનાથ ટાગોરનું તત્વજ્ઞાન.

Core Sturcture for UG B.A.- CBCS Progarmme

Core Compulsory & Core Elective / Allied

CoreCE 206

ભારતીય તત્વજ્ઞાન

Sem 3

એકમ-(૧) ભારતીય દર્શનો પર સામાન્ય અવલોકન

- દાર્શનિક સાહિત્યનો વિકાસ
- ભારતીય દર્શનોનો પરિચય
- ભારતીય દર્શન ચિંતન પરંપરામાં કર્મ , મોક્ષ અને આત્મા નો ખ્યાલ
- ભારતીય દર્શનોની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ

એકમ-(૨) વૈદિક દર્શનો

- ન્યાયદર્શન અને વૈશેષિક દર્શનમાં આત્મા
- સાંખ્યદર્શન અને યોગદર્શન પુરૂષ
- શંકરાચાર્યનો નિર્ગુણ બ્રહ્મ વિચાર
- રામાનુજાચાર્ય સગુણ બ્રહ્મ વિચાર

એકમ-(૩) કાર્યકારણનો સિદ્ધાંત

- સાંખ્ય દર્શનનાં મતે
- ન્યાય દર્શનના મતે
- રામાનુજાચાર્યનાં મતે
- શંકરાચાર્યનાં મતે

એકમ-(૪) અવૈદિક દર્શનો

- ચાર્વાક દર્શનની જ્ઞાનમીમાંસા
- બૌદ્ધ દર્શન – ચાર આર્યસત્ય
  - અષ્ટાંગિક માર્ગ
  - નિર્વાણ
  - અનાત્મવાદ
- જૈન દર્શન – સ્યાદ્વાદ
  - અનેકાંતવાદ
  - નયવાદ

" Sugaested redings "

- (1) M. Hiriyana :- Outline of Indian Philosophy.
- (2) C. D. Sharma :- Critical Survety of Indian Philosophy.
- (3) S. N. Das Gupta :- A History of Indian Philosophy.
- (4) S. Radha Krishnan :- Indian Philosophy Vols. I & II.
- (5) Datta & Chtterjee :- Introduction to Indian Philosophy.
- (6) K. C. Bhattacharya :- Studies in Philosophy Vol. I
- (7) T.M.P. Mahadevan :- An Outline of Hinduism.
- (8) ડૉ. સી.વી. રાવલ :- ભારતીય દર્શનો.
- (9) જીતેદ્ર દેસાઈ :- અવૈદિક દર્શનો.
- (10) ડૉ. રાધાકૃષ્ણન :- ભારતીય દર્શન ભાગ-૧ , ૨ (હિન્દી).
- (11) ચંદ્રશંકર શુક્લ તથા ડૉ. ઈન્દુકલા ઝવેરી :- ભારતીય તત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા ભાગ- ૧ , ૨ .
- (12) નગીન. જી. શાહ :- ષડ્દર્શન પ્રથમ અને દ્વિતીય ખંડ

Core Sturcture for UG B.A.- CBCS Progarmme

Core Compulsory & Core Elective / Allied

CoreEO 203

સામાજિક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન

Sem 3

એકમ-(૧) સામાજિક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન

- સામાજિક તત્વજ્ઞાન- સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર
- રાજકીય તત્વજ્ઞાન- સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર
- બંનેનો સમાજશાસ્ત્ર , સામાજિક મનોવિજ્ઞાન , રાજ્યશાસ્ત્ર , નીતિશાસ્ત્ર સાથેનો સંબંધ

એકમ-(૨) સામાજિક સંસ્થાઓ

- કુટુંબ
- કેળવણી
- ધર્મ
- લગ્ન
- રાજ્ય

એકમ-(૩) રાજકીય વિચારધારાઓ અને પ્રક્રિયા પદ્ધતિ

- લોકશાહી
- સમાજવાદ અને સામ્યવાદ
- સર્વોદય
- બંધારણવાદ
- નારીવાદ

એકમ-(૪) ભારતીય સમાજદર્શન (નવજાગૃતિ - અહિંસક)

- રાજા રામમોહનરાય
- સ્વામી વિવેકાનંદ
- મહર્ષિ અરવિંદ
- ગાંધીજી
- જયપ્રકાશ નારાયણ

" Sugaested redings "

- (1) N.V. Joshi :- Social and Political Philosophy.
- (2) V.K. Sinha :- Outline of Social Philosophy.
- (3) G.R.Madan :- Theoretical Society.
- (4) D.D.Raphgel :- Problems of Political Philosophy.
- (5) Robbert N. Back :- Hand Book in Social Philosophy.
- (6) Roy & Gupta :- Essays in Social and Political Philosophy
- (7) K.G. Mashrawalla :- Gandhi & Marus.
- (8) J.S.Mackenzie :- Outlines of Social Philosophy
- (9) જયંતિ . કે . પટેલ :- આધુનિક રાજકીય વિચારધારાઓ. (યુનિ. ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ.)
- (10) ડૉ. એમ. વી. બક્ષી :- સમાજલક્ષી વિજ્ઞાનોનું તત્વજ્ઞાન.
- (11) મશરુવાલા કિશોરલાલ :- ગાંધીજી અને સામ્યવાદ.
- (12) જમદગ્નિ અંજનીકુમાર :- જયપ્રકાશ નારાયણ.
- (13) ગાંધી મોહનદાસ કરમચંદ :- હિંદ સ્વરાજ.
- (14) અહિંસક ક્રાંતિની પ્રક્રિયા :- દાદા ધર્મધિકારી
- (15) રાજકીય તત્વજ્ઞાન :- પ્રો.એમ.એમ.દેસાઈ
- (16) સામાજિક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન :- બડવે અને ગાંધી
- (17) આધુનિક રાજકીય ચિંતકો :- પ્રો. ડી.ડી.ઝાલા

એકમ-(૧) ભારતીય દર્શનોમાં ભગવદ્ગીતાનું સ્થાન

- ભારતીય દર્શનોમાં ભગવદ્ગીતાનું સ્થાન
- ગીતા અને ઉપનિષદ
- ગીતા અને મહાભારત
- ગીતા અને સાંખ્ય
- ધર્મ તરીકે ગીતા

એકમ-(૨) ગીતાની તત્ત્વમીમાંસા

- ક્ષેત્ર-ક્ષેત્રજ્ઞ , વિશ્વરૂપ , પુરુસોત્તમ
- આત્માનો ખ્યાલ
- સ્વાત્મા અને સર્વાત્માનો ખ્યાલ
- જગત અંગેનો ખ્યાલ
- માયા અને પ્રકૃતિ

એકમ-(૩) ગીતાનું નીતિદર્શન

- અવતારનો સિદ્ધાંત
- અવતાર અને વિભુતિ
- ગીતામાં જ્ઞાન , કર્મ અને ભક્તિ તેનો સમન્વય
- ગીતામાં માનવતાવાદ

એકમ-(૪)

- સ્વભાવ અને સ્વધર્મનો ખ્યાલ
- આસુરી અને દૈવિય સંપત્તિ
- ગીતામાં મૂકિતનો ખ્યાલ
- અનિષ્ટની સમસ્યા
- ગીતાનો સાર્વત્રિક સંદેશ

" Sugaested redings "

- (1) Umesh Mishra : A Critical Study of Bhagavad - Gita
- (2) Dr. Nagraj Rao : Bhagavad – Gita and Chganging World
- (3) S . RadhaKrishanan : Bhagavad- Gita
- (४) डॉ. किशोर दवे :- गीतातत्वविचार
- (५) महर्षि अरविंद :- गीतानिबंधो
- (६) भी.जी.देसाई :- गीतातत्वविचार

"HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY"

PATAN

Core Structure for UG B.A.- CBCS Programme

Core Compulsory & Core Elective / Allied

CoreCE 208

પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાન

Sem 4

એકમ-(૧) ગ્રીક તત્ત્વચિંતન

➤ સોક્રેટિસ -

- જ્ઞાનમીમાંસા
- નીતિમીમાંસા

➤ પ્લેટો -

- રૂપતત્ત્વોનો સિદ્ધાંત
- જ્ઞાનમીમાંસા

➤ એરિસ્ટોટલ -

- રૂપ અને દ્રવ્યનો સિદ્ધાંત
- કારણમીમાંસા
- વિકાસવાદ

એકમ-(૨) આધુનિક તત્ત્વચિંતન - વિભાગ - ૧

➤ ડેકાર્ટ -

- શંકાપદ્ધતિ
- ઈશ્વરનાં અસ્તિત્વની સાબિતિઓ

➤ સ્પિનોઝા -

- દ્રવ્યનો ખ્યાલ
- ગુણધર્મ અને પર્યાયનો સિદ્ધાંત

➤ લાઈબ્નિઝ -

- ચિદશુવાદ
- પૂર્વસ્થાપિત સામંજસ્યનો સિદ્ધાંત

એકમ-(૩) આધુનિક તત્ત્વચિંતન - વિભાગ - ૨

➤ લૉક -

- અનુભવવાદ

- જન્મજાત વિચારોનું ખંડન
- જ્ઞાનમીમાંસા
- બર્કલી –
- હોવું એટલે અનુભવાવું
- ઈશ્વરનો ખ્યાલ
- લ્યુમ –
- સંદેહવાદ
- કારણમીમાંસા

એકમ-(૪) કેન્ટ

- જ્ઞાનમીમાંસા
- કોપર્નિકસીયન ક્રાંતિ
- તત્ત્વમીમાંસા

" Sugaested redings "

- (1) C.R. Morris :- Locks, Berkeley and Hume.
- (2) A.K. Rogers :- A Students's History of Philosophy.
- (3) W.T.Stace :- A Critical History of Greek Philosophy.
- (4) Roger Seruton :-A History of Philosophy from Descartes in Wittgentem.
- (5) John Cottingham :- The Rationalists.
- (6) Frank Thelly :- A History of Philosophy
- (7) R. Falkenberg :- A History of Modern Philosophy
- (8) Russel Bertanad :- A History of Western Philosophy
- (૯) એ . કે . રોઝર્સ (અનુ. ડૉ. જ.આ.યાજ્ઞિક) :- પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઈતિહાસ.

(१०) श्री. जेड.वी.कोठारी :- आधुनिक पाश्चात्य तत्वज्ञान.

એકમ-(૧) પ્લેટોનાં રિપબ્લીકની જ્ઞાનમીમાંસા

- પ્લેટોનાં રિપબ્લીકની સમસ્યા
- પ્લેટોનાં રિપબ્લીકની સંવાદ પદ્ધતિ
- પ્લેટોનાં રિપબ્લીકનું સ્વરૂપ
- જ્ઞાનની સમસ્યા
  - રેખાનું રૂપક
  - ગુફાનું રૂપક

એકમ-(૨) ન્યાયનો સિદ્ધાંત અને તેની સમીક્ષા

- પોલીમાર્ક્સ
- થ્રેસીમેક્સ
- ગ્લાઉકોન
- રાજ્ય અને વ્યક્તિમાં ન્યાયની શોધ
- પ્લેટોએ કરેલી ન્યાયી અને અન્યાયી જીવનની તુલના

એકમ-(૩) પ્લેટોનાં રિપબ્લીકની રાજકીય સ્થિતિ

- તત્વજ્ઞાની રાજાની સંભવીતતા અને અનિવાર્યતા
- રાજ્યનો ઉદભવ અને વિકાસ
- રાજ્ય કર્તાની જીવનશૈલી (લગ્ન અને કૌટુંબીક જીવન)
- રાજ્યના પ્રકારો

એકમ-(૪)

- આત્માની અમરતા
- અરની કથા અને તેનાં ફલિતાર્થો
- કલા અને તત્વજ્ઞાન
- પ્લેટોનાં રિપબ્લીકમાં સ્ત્રીનું સ્થાન

" Sugaested redings "

- (1) Richard I.A. : Plato's Republic
- (2) Mac Millan : Lectures of the Republic of Plato
- (3) Cross and Wozzley : Plato's Republic : A Philosophical
- (4) Mac Millan : Commentary
- (5) Bayd W. : Introduction to the Republic of Plato
- (6) પ્લેટોનું આદર્શ નગર :- ગુજરાત વિદ્યાસભા

"HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY"

PATAN

Examination Scheme

For

The Subject Philosophy

B.A. PROGRAMME

SEM – iii & iv

	MARK
(1) From unit I from each paper one very long question with internal option will be asked.	20
(2) Que. 2&3 will be of long question type from unit 2&3 respectively with internal option	24
(3) Que. 4 will be of shor notes (two out of four) from unit no. 4.	16
(4) In Que.5 Ten objective questions will be asked from all units in each paper	10

- Each Course has three credits and requires 45 hours of class room work.
- Total credit of B.A. program is $18 \times 3 = 54$ Credit for core subject Philosophy.

Filename: B. A. Philosophy Sem - 3 & 4 Syllabus
Directory: E:
Template: C:\Documents and Settings\Student\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
Title: "NORTH GUJARAT UNIVERSITY"
Subject:
Author: ABC
Keywords:
Comments:
Creation Date: 6/17/2012 4:52:00 PM
Change Number: 70
Last Saved On: 6/20/2012 3:23:00 PM
Last Saved By: Administrator
Total Editing Time: 117 Minutes
Last Printed On: 6/20/2012 5:40:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 16
Number of Words: 1,491 (approx.)
Number of Characters: 8,503 (approx.)